Çocukluk Ça?? Olumlu Ya?ant?lar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Ça?? Olumlu Ya?ant?lar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19088

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocukluk Ça?? Olumlu Ya?ant?lar Ölçe?i (ÇÇOYÖ), ?ngilizce literatürdeki **Benevolent Childhood Experiences Scale** (BCES) ölçe?inin Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, bireylerin çocukluk dönemlerinde deneyimledikleri destekleyici, koruyucu ve pozitif deneyimleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Geleneksel olarak olumsuz çocukluk deneyimlerine (ACEs) odaklanan ara?t?rmalar?n aksine, ÇÇOYÖ, psikolojik dayan?kl?l?k ve pozitif ruh sa?l??? sonuçlar?n? destekleyen **koruyucu faktörleri** de?erlendirmeye al?r. Ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2020 y?l?nda Rumeysa Günay Öge ve arkada?lar? taraf?ndan tamamlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Ça?? Olumlu Ya?ant?lar Ölçe?i, **BCES**, Pozitif Psikoloji, Koruyucu Faktörler, **Dayan?kl?l?k**, Çocukluk Deneyimleri, Ölçek Uyarlama, Psikometri.

Yazarlar

Rumeysa Günay Öge, F. Z. Pehlivan, S. I??kl?

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin çocukluk dönemlerinde maruz kald?klar? **olumlu ya?ant?lar?n** s?kl???n? ve niteli?ini belirlemektir. Ölçek, olumsuz çocukluk ça?? deneyimlerinin (ACEs) etkilerini hafifleten bir tampon görevi görebilecek olan, bireyin ya?am boyu adaptasyon ve iyilik halini etkileyen pozitif deneyimlerin retrospektif olarak de?erlendirilmesini sa?lamaktad?r. Bu araç, klinik ve akademik ara?t?rmalarda dayan?kl?l?k kaynaklar?n? ve geli?imsel destek sistemlerini incelemek için kullan?lmaktad?r.

Çocukluk Ça?? Olumlu Ya?ant?lar Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?, ulusal popülasyonda **olumlu çocukluk deneyimleri** yap?s?n?n geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçülebilmesini sa?lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

Ölçek, literatürde **Koruyucu Faktörler** veya **Olumlu Çocukluk Deneyimleri** olarak adland?r?lan psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, çocukluk döneminde ya?anan sevgi, destek, güvenli bir çevre, güçlü sosyal ba?lar, okulda aidiyet hissi ve mentorluk gibi destekleyici faktörlerin varl???n? içerir. Bu deneyimlerin varl???, stresle ba?a ç?kma mekanizmalar?n? güçlendirerek, yeti?kinlikteki ruh sa?l??? sorunlar?n?n ve riskli davran??lar?n ortaya ç?kma olas?l???n? azaltmaya yard?mc? olur. Ölçek, bu destekleyici çevresel ve ili?kisel faktörlerin tek bir genel faktör alt?nda topland??? varsay?m?na dayan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Günay Öge vd., 2020), ölçe?in kavramsal yap?s?n?n Türkiye ba?lam?na uygunlu?unu incelemek amac?yla yap? geçerli?i çal??malar? yürütülmü?tür. Orijinal ölçe?in teorik yap?s?na uygunlu?unu test etmek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in kavramsal olarak **olumlu çocukluk ya?ant?lar?** yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini ve kabul edilebilir düzeyde model uyumuna sahip oldu?unu göstermi?tir. Ölçek, olumlu ya?ant?lar?n koruyucu etkisini ölçme kapasitesini teyit eden kan?tlar sunmaktad?r.

Güvenirlik

Çocukluk Ça?? Olumlu Ya?ant?lar Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Elde edilen psikometrik bulgular ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k Katsay?s?: Cronbach Alfa de?eri 0.61 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, sosyal bilimler ara?t?rmalar?nda alt s?n?rda kabul edilmekle birlikte, özellikle dikotom (Evet/Hay?r) yan?t format?na sahip k?sa ölçeklerde beklenen bir aral?kta yer alabilmektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? gösteren bu katsay? oldukça yüksek olup, 0.91 olarak rapor edilmi?tir. Yüksek test-tekrar test sonucu, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n zamanla tutarl? oldu?unu ve kararl?l?k aç?s?ndan güçlü oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? s?ras?nda ölçe?in faktör yap?s?, **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile detayl?ca incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin, teorik olarak beklenildi?i gibi tek bir boyut alt?nda toplan?p toplanmad???n? kontrol etmeyi amaçlam??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in iyi bir model uyumu sergiledi?ini ve **olumlu çocukluk deneyimleri** kavram?n? ölçen tek bir temel faktör etraf?nda topland???n? desteklemektedir. Bu bulgu, ölçe?in yap?sal geçerli?ini güçlendirmektedir ve uluslararas? literatürdeki orijinal BCES yap?s?yla uyumludur.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Benevolent Childhood Experiences Scale - BCES'nin Türkçe adaptasyonu)

Format: Toplam 10 maddeden olu?maktad?r. Cevaplar dikotomiktir (?ki seçenekli puanlama).

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Çocukluk ya?ant?lar?n? retrospektif olarak de?erlendirenler)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri bireyler

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki genel popülasyon örneklemi üzerinde uygulanarak geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireyin çocukluk döneminde deneyimledi?i olumlu olaylar? ve destekleyici ili?kileri de?erlendiren **öz bildirim** tabanl? bir envanterdir. Puanlama 1 (Evet) veya 0 (Hay?r) ?eklindedir.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Ça??, **BCES**, Test-Tekrar Test, ?ç Tutarl?l?k, Koruyucu Faktörler, **Öz Bildirim Ölçe?i**, Dayan?kl?l?k, Travmatik Ya?ant?lar, Rumeysa Günay Öge.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Mevcut De?il

?leti?im E-posta Adresi: rumeysagunay@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: Rumeysa Günay Öge)

Yaz??ma Adresi: Bilgi Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas? **2020** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için telif haklar? ve izinler genellikle sorumlu yazar Rumeysa Günay Öge'ye aittir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Gunay Oge, R., Pehlivan, F. Z. & I??kl?, S. (2020). Validity and reliability of the Benevolent Childhood Experiences (BCES) Scale in Turkish. *Dusunen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences, 33*, 146-154. https://dx.doi.org/10.14744/DAJPNS.2020.00074

Makalenin tam metnine dusunenadamdergisi.org adresi üzerinden ula??labilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cocukluk-cagi-olumlu-yasantilar-olcegi-toad.pdf

Çocukluk Ça?? Olumlu Ya?ant?lar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?i?tirilmemelidir.

Kaynak metin içerisinde ölçe?i olu?turan 10 maddenin içeri?i sunulmam??t?r. Ölçek, çocukluk döneminde deneyimlenen 10 farkl? olumlu ya?ant?y? de?erlendiren dikotomik (Evet/Hay?r) bir formata sahiptir. Derecelendirme format? ?u ?ekildedir:

1: Evet (Ya?ant? Deneyimlendi)
0: Hay?r (Ya?ant? Deneylenmedi)

ARABPSYCHOLOGY.COM